

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Rzeźnicza 12, 41-200 Sosnowiec, tel. 32/ 297-87-00, fax: 32/ 297-87-21

e-mail: kaso@praca.gov.pl , info@praca.gov.pl

strona internetowa: www.bip.pup.sosnowiec.pl , www.sosnowiec.praca.gov.pl

---

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu za rok 2019

Sosnowiec, luty 2020 r.

Spis treści:

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu w 2019r.

I.	Struktura organizacyjna Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu.....	3
II.	Koszty utrzymania Urzędu.	5
III.	Kadra Urzędu.....	6
IV.	Doskonalenie zawodowe pracowników	7
V.	Kontrola Zarządcza.....	8
VI.	Kontrola Instytucjonalna.	10
VII.	Kontrola zewnętrzna.....	11
VIII.	Działania w zakresie przedsięwzięć informatycznych	12
IX.	Działania w zakresie usprawnienia organizacji i zarządzania urzędem.	14
X.	Fundusz Pracy.....	18
XI.	Realizacja zadań pasywnych.	20
XII.	Działania na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia.	22
XIII.	Inne działania w zakresie promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz doskonalenia zawodowego pracodawców.....	30
XIV.	Rynek pracy w Sosnowcu.....	33

I. Struktura organizacyjna Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu.

Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład administracji zespolonej.

Jako jednostka organizacyjna Powiatu nie posiadająca osobowości prawnej, działa w formie jednostki budżetowej, realizując zadania własne jak również zlecone z zakresu administracji rządowej.

Działalnością Powiatowego Urzędu Pracy kieruje – zgodnie z zasadą jednoosobowego kierownictwa – Dyrektor i ponosi za nią pełną odpowiedzialność przed Starostą.

Zwierzchnictwo nad działalnością Urzędu wykonującego zadania z zakresu samorządu powiatu sprawuje Starosta – Prezydent Miasta Sosnowca (miasta na prawach powiatu).

Zakres działania Powiatowego Urzędu Pracy realizowany jest w oparciu o regulacje prawne zawarte w:

1. ustawie z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 511 z późn. zm.);
2. ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1482 z późn. zm.);
3. ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1172 z późn. zm.);
4. ustawie z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 176);
5. ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 869 z późn. zm.);
6. ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 351 z późn. zm.);
7. Statucie, który został nadany Uchwałą rady Miejskiej w Sosnowcu Nr 617/XXXVI/2013 w dniu 21 marca 2013 roku;
8. Regulaminie Organizacyjnym Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu ustalonym, przez Dyrektora Urzędu i zatwierdzonym Zarządzeniem Nr 857 Prezydenta Miasta Sosnowca w dniu 24 lipca 2014 roku z późn. zm.;

innych aktach prawnych - regulujących zadania i kompetencje organów powiatu oraz publicznych służb zatrudnienia.

W roku 2019 Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu przygotował zmianę do obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego w formie Aneksu nr 4, który został wprowadzony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Sosnowca.

Aktualizacja Regulaminu Organizacyjnego PUP w Sosnowcu, wynikała z faktu kolejnej nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która obligowała urzędy pracy do wprowadzenia zmian ustawowych, odnoszących się do całkowitej rezygnacji z profilowania pomocy dla osób bezrobotnych.

Ustawa z dnia 26 kwietnia 2019 roku o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019 r., poz. 986), wprowadziła zmiany wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 czerwca 2018 roku, sygn. akt K 53/16 ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 czerwca 2018 roku (Dz.U. poz. 1149), który orzekł, że art. 34a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 1265 z późn. zm.) jest niezgodny z Konstytucją i traci moc obowiązującą z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw, co nastąpiło 14 czerwca 2018 roku.

Oznacza to, że począwszy od 15 czerwca 2019 roku przestały obowiązywać przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 roku w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 631) i tym samym powiatowy urząd pracy może stosować wobec każdego bezrobotnego dowolne formy pomocy przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia (...), bez ograniczeń wynikających z ustalonego dla niego profilu pomocy.

Konsekwencją wprowadzonych zmian była aktualizacja Regulaminu Organizacyjnego tj. zapisów ujętych w § 4 [regulującym zadania podstawowe] i w § 22 określającym [zadania CAZ w ramach którego funkcjonuje Dział Obsługi Klienta].

Wszelkie zmiany spowodowane wprowadzeniem do Regulaminu Organizacyjnego PUP w Sosnowcu – Aneksu Nr 4 realizowane były w ramach aktualnie istniejącej obsady etatowej i zatwierdzonego Planu Jednostkowego Wydatków Budżetowych na rok 2019.

II. Koszty utrzymania Urzędu.

W zakresie kosztów utrzymania urzędu (zadania własne miasta na prawach powiatu) otrzymana dotacja w 2019 roku zabezpieczyła niezbędne wydatki osobowe i rzeczowe.

	Plan na 2019 rok	Wykonanie w tys. złotych
1. Wydatki ogółem w tym:	5.466,1	5.465,6
• osobowe	4.673,4	4.672,9
• rzeczowe (zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, zakup usług zdrowotnych, zakup pozostałych usług, opłaty za czynsz, opłaty za wywóz nieczystości, podróże służbowe i krajowe, różne opłaty i składki, odpisy na ZFŚS, wpłaty na PFRON)	792,7	792,7
2. Ilość etatów budżetowych	-----	80,97
3. Przeciętny koszt utrzymania pracownika	----	4.809,29
4. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w zł. - wyliczone uwzględniając tylko obligatoryjne składniki wynagrodzenia	----	3.381,61

- Przeciętny koszt utrzymania pracownika w 2018r. – 4.457,45 zł.
- Przeciętne wynagrodzenie w 2018r. – 3.092,35 zł.

III. Kadra Urzędu.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu według stanu na dzień 31.12.2019r. zatrudnionych było 85 osób (w ramach 84,75 etatów).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z dnia 22 maja 2014r. poz. 667) tut. Urząd nadal jest zobligowany do ustalania minimalnej liczby pracowników świadczących usługi rynku pracy i pełniących funkcję doradcy klienta. Dla tut. Urzędu wynosi ona 33 pracowników.

Według stanu na dzień 31.12.2019r. funkcję doradcy klienta pełniło 47 pracowników.

Z analizy struktury wykształcenia pracowników zatrudnionych w PUP wynika, że 85,88 % osób posiadało wykształcenie wyższe.

Na przestrzeni 2019r. w tut. Urzędzie 37 osób odbywało staż zawodowy w ramach zapewnienia jakości usług oraz płynnej obsługi klienta. Zadania realizowane przez stażystów pozwoliły im nabyć praktyczną wiedzę oraz umiejętności niezbędne do podjęcia zatrudnienia.

IV. Doskonalenie zawodowe pracowników.

Cele	Zadania w ramach celów	Mierniki wykonania zadań	Poziom miernika wykonanego zadania	Środki przeznaczone na realizację zadania	Środki wydatkowane na realizację zadań
Rozwój zawodowy pracowników Urzędu	Udział pracowników w szkoleniach, seminariach i konferencjach	Objęcie szkoleniami, seminariami i konferencjami 50% pracowników Urzędu	W szkoleniach: <ul style="list-style-type: none"> • pełnopłatnych; • płatnych w 50% (w ramach podpisanego porozumienia o współpracy z WUP Katowice); • bezpłatnych, oraz w bezpłatnych przedsięwzięciach: <ul style="list-style-type: none"> • spotkaniach; • konferencjach; • konsultacjach; łącznie uczestniczyło 84 pracowników tj. 94,38%. Zadanie zrealizowane w 188,76%.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6.000 zł Budżet ▪ 16.200 zł Fundusz Pracy 	Szkolenia finansowane z: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budżetu – 5.126,00 zł ▪ FP – 18.712,43 zł
	Motywowanie pracowników do doskonalenia zawodowego w ramach samokształcenia	Doskonalenie zawodowe w ramach samokształcenia – 80% będących w zatrudnieniu	Doskonalenie zawodowe w ramach samokształcenia realizowało 84 osób tj. 94,38% Zadanie zrealizowane w 117,98%.	—	—

V. Kontrola Zarządcza.

W roku 2019 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu standardy kontroli zarządczej realizowane były, zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu z dnia 11.08.2016r. w sprawie ustalenia „Regulaminu Kontroli Zarządczej” oraz „Polityki Zarządzania Ryzykiem” obowiązujących w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu.

Uwzględniając standardy oraz obowiązujące wytyczne, podobnie jak w latach ubiegłych, w roku 2019 w tut. Urzędzie powiązano kompleksowo rozumiany proces zarządzania jednostką z systemem celów i zadań oraz monitorowano stopień ich realizacji. Zarządzanie ryzykiem zostało również wprowadzone do katalogu celów obowiązujących w PUP w Sosnowcu.

Cele strategiczne na rok 2019, zgodnie z Zarządzeniem nr 766 Prezydenta Miasta Sosnowca z dnia 3 sierpnia 2016 roku, odnoszące się do zadań priorytetowych realizowanych przez tut. Urząd, zostały wykazane przez Prezydenta Miasta i zamieszczone w Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca, obowiązującej do 2020 roku (zał. do Uchwały nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 roku). Cele strategiczne ustalone dla Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu na rok 2019, zostały w pełni zrealizowane.

Cele operacyjne na rok 2019 (podobnie jak w latach poprzednich) zostały określone przez kierownictwo PUP w Sosnowcu. Wykazano 15 ryzyk operacyjnych.

Ocena istotności tych ryzyk była na poziomie:

- małym - 13 ryzyk,
- średnim - 2 ryzyka.

W tut. Urzędzie nie zidentyfikowano ryzyk o istotności dużej.

W ramach celów na poziomie operacyjnym określono również najważniejsze zadania, służące realizacji celu oraz wskazano mierniki określające stopień ich wykonania.

Cele operacyjne wyznaczone przez kierowników działów podlegały stałemu monitoringowi, bieżącej identyfikacji, ocenie ryzyka i wobec nich (w celu minimalizacji ryzyka) podejmowane były działania zaradcze prowadzące do redukcji ryzyka do poziomu akceptowalnego.

W styczniu 2020 roku kierownicy działów złożyli sprawozdanie z wykonania planu za rok 2019. Sprawozdanie zostało przyjęte przez Dyrektora Urzędu.

W celu potwierdzenia faktu funkcjonowania w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej Zastępca Dyrektora, kierownicy działów oraz Administrator systemu złożyli w terminie

tj. do 31.01.2020r. oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za 2019 rok z zakresu zadań realizowanych we własnej komórce organizacyjnej.

Sprawozdanie z wykonania planu działalności oraz Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu za 2019 rok zostały przekazane do Wydziału Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miejskiego w Sosnowcu w miesiącu lutym 2019 roku.

Oceniając przebieg procesu zarządzania ryzykiem można stwierdzić, że pracownicy tut. Urzędu:

- uczestniczyli w funkcjonowaniu systemu kontroli zarządczej poprzez prawidłowe wykonywanie powierzonych im obowiązków oraz realizację uprawnień i odpowiedzialności,
- prowadzili i cyklicznie dokonywali przeglądów właściwych rejestrów oraz monitorowali podjęcie odpowiednich działań w celu zarządzania najważniejszymi rodzajami ryzyk, które im przypisano,
- niezwłocznie podejmowali działania w celu wdrożenia uzgodnionych zaleceń kontroli wewnętrznej i audytu zewnętrznego oraz raportów stron trzecich,
- byli motywowani do identyfikacji i zarządzania ryzykiem oraz informowali przełożonych o nowym ryzyku oraz istotnych kwestiach.

VI. Kontrola Instytucjonalna.

Kontrola wewnętrzna jest uzupełnieniem kontroli funkcjonalnej i w 2019 roku prowadzona była przez poszczególne komórki organizacyjne, w sposób ciągły i bezpośredni.

W 2019 roku kontrolę instytucjonalną w odniesieniu do komórek organizacyjnych Urzędu, prowadził jeden pracownik zatrudniony na Stanowisku ds. Kontroli i Audytu Wewnętrznego.

Kontrola ta miała charakter kontroli powykonawczej „ex-post” i miała na celu w szczególności uzyskanie zapewnienia, iż kontrolowane komórki organizacyjne Urzędu przestrzegają zasad celowego i oszczędnego dokonywania wydatków oraz zasad jawności, przejrzystości i terminowości realizowanych zadań.

W okresie od 01.01 do 31.12.2019 roku przeprowadzono kontrole wewnętrzne:

1. planowe - 7 w zakresie:

- Prawdliwości realizacji kształcenia ustawicznego w ramach KFS;
- Prawdliwości udzielania zamówień publicznych – szkoleń indywidualnych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro;
- Prawdliwości przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej;
- Terminowości i prawidłowości wydawanych decyzji orzekających o:
  - przyznaniu statusu osoby bezrobotnej oraz o odmowie przyznania prawa do zasiłku,
  - odmowie przyznania statusu osoby bezrobotnej;
- Prawdliwości pozyskiwania ofert pracy od pracodawców krajowych;
- Terminowości i prawidłowości prowadzenia korespondencji;
- Prawdliwości prowadzenia egzekucji nienależnie pobranych świadczeń na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

2. poza planem – 1 w zakresie:

- Prawdliwości realizacji zawartych umów cywilno-prawnych dotyczących utworzenia subsydiowanych stanowisk pracy z długim okresem dopełnienia.

Analizując wyniki tych kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości. Pojedyncze błędy formalne i uchybienia były wyjaśniane i dogłębnie analizowane celem uniknięcia podobnych uchybień w przyszłości.

Nadzór nad Stanowiskiem ds. Kontroli i Audytu Wewnętrznego sprawowany jest bezpośrednio przez Dyrektora Urzędu.

VII. Kontrola zewnętrzna.

W roku 2019 w tut. Urzędzie w ramach audytów zewnętrznych kontrola przeprowadzona była:

1. w dniach od 23.01.2019r. do 25.01.2019r. przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach dotycząca prawidłowości i efektywności realizacji projektu „*Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu (III)*” realizowanego w ramach Działania 7.2 RPO WSL;
2. w dniach od 25.02.2019r. do 01.03.2019r. przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach dotycząca oceny prawidłowości wykorzystania środków z Funduszu Pracy na realizację Krajowego Funduszu Szkoleniowego zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018r., poz.1265 z późn. zm.) oraz obowiązującymi aktami wykonawczymi.
3. w dniach od 20.05.2019r. do 22.05.2019r. przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach dotycząca prawidłowości i efektywności realizacji projektu „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w mieście Sosnowiec (IV)*” realizowanego w ramach Poddziałania 1.1.1 POWER.
4. w dniach od 09.10.2019r. do 11.10.2019r.; od 14.10.2019r. do 18.10.2019r.; od 21.10.2019r. do 24.10.2019r.; od 28.10.2019r. do 30.10.2019r. oraz 04.11.2019r. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Sosnowcu Wydział Kontroli Płatników Składek dotycząca:
  - a) prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego;
  - b) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu;
  - c) prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe;
  - d) wystawiania zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych.
5. w dniu 20.12.2019r. przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach dotycząca prawidłowości i efektywności realizacji projektu „*Wstań podnieś głowę! Kompleksowa aktywizacja osób oddalonych od rynku pracy*” realizowanego w ramach Poddziałania 7.1.1 RPO WSL – ciąg dalszy kontroli nastąpi w dniach od 15.01.2020r. do 16.01. 2020r.

Wymienione kontrole oceniono pozytywnie.

W przypadku kontroli:

- wskazanej w poz. 1, stwierdzono, że projekt jest realizowany prawidłowo, niezbędne są jedynie niewielkie usprawnienia;
- wymienionych w poz. 2, 3, 4 nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości;

VIII. Działania w zakresie przedsięwzięć informatycznych.

L.p	Cele	Zadania w ramach celów	Mierniki wykonania zadania	Poziom miernika wykonanego zadania	Zasoby przeznaczone do realizacji zadań	Środki wydatkowane na realizację zadań
	Zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemów informatycznych i ciągłości działania sprzętu komputerowego	Zakup i wymiana sprzętu komputerowego dla pracowników urzędu	Przeprowadzenie skutecznego postępowania na zakup sprzętu komputerowego	Zakupiono 2 szt. serwera typu RACK.	120 000,00 PLN plan wydatków na systemy IT	110 257,20 PLN
				Zakupiono 1 szt. urządzenia sieciowego NAS 16TB.		
				Zakupiono oprogramowanie serwerowe Microsoft SQL oraz Windows Server.		
		Utrzymanie ciągłości działania systemów informatycznych	Podpisanie umowy serwisowej na naprawę bieżącą sprzętu komputerowego.	Podpisano stosowną umowę serwisową na sprzęt komputerowy. Wykonano niezbędne naprawy oraz konserwacje sprzętu komputerowego, serwerów i urządzeń wspomagających UPS.	10 000,00 PLN plan wydatków na systemy IT	9.890,98 PLN
			Podpisanie odpowiedniej umowy na wsparcie techniczne	Podpisano stosowną umowę na wsparcie techniczne i utrzymanie środowiska serwerowego.	20 000,00 PLN plan wydatków na systemy IT	14 000,00 PLN

		Monitorowanie działań użytkowników w systemach informatycznych	Przeprowadzenie skutecznego postępowania na zakup aktualizacji wraz ze wsparciem technicznym oprogramowania do kontrolowania wykorzystania sieci oraz ochrony wraz z oprogramowaniem do zbierania logów systemowych	Zakupiono licencje na oprogramowanie: - kontrolowania wykorzystania sieci oraz ochrony przed zagrożeniami – STORMSHIELD SN510, - do zbierania logów systemowych – STATLOOK.	27 000,00 PLN plan wydatków na systemy IT	23 745,50 PLN
		Zakup aktualizacji wraz z utrzymaniem oprogramowania	Przeprowadzanie skutecznego postępowania na zakup aktualizacji wraz z utrzymaniem oprogramowania oraz nadzorem autorskim	Dokonano przedłużenia nadzorów autorskich do oprogramowania: - podsystem obiegu dokumentów eDOK, - system wymiany dwustronnej informacji SEPI, - system informacji zarządczej infoKadra.	32 800,00 PLN plan wydatków na systemy IT	29.101,80 PLN

Plan wydatków na systemy IT z Funduszu Pracy obejmował również koszty związane z materiałami eksploatacyjnymi, opłatami za zużytą przez systemy IT energię elektryczną, wszelkiego rodzaju abonamenty za łącza internetowe, domeny oraz rozbudowy lokalnej sieci komputerowej.

W przypadku przekroczenia kwoty środków zaplanowanych na realizację zadania, brakującą kwotę uzupełniano z funduszy przeznaczonych na materiały eksploatacyjne oraz kwot z oszczędności powstałych w wyniku realizacji limitu informatycznego.

Kwota środków z Funduszu Pracy (w ramach limitu informatycznego), wnioskowana na rok 2019 przez PUP w Sosnowcu i zatwierdzona przez Departament Informatyki MRPiPS to: 399 000,00 PLN.

Wysokość wydatkowanych środków z FP na systemy IT w 2019 roku wyniosły: 398 999,75 PLN. (tj.99,99%).

IX. Działania w zakresie usprawnienia organizacji i zarządzania urzędem.

Cele	Zadania w ramach celów	Mierniki wykonania zadań	Poziom miernika wykonania zadania	Zadanie określone w planie	Zadanie wykonane poza planem
Poprawa standardów działania urzędu pracy	Wprowadzanie nowych regulacji wynikających z obowiązujących przepisów	Aktualizacja obowiązujących w PUP aktów prawa wewnętrznego (wg. potrzeb) Opracowywanie obowiązujących procedur (wg potrzeb)	Wydano ogółem 67 zarządzeń wewnętrznych w tym: - 13 dot. funkcjonowania jednostki; - 54 dot. procedur	Zadanie określone w planie.	_____
	Wprowadzenie nowych rozwiązań organizacyjnych, usprawniających funkcjonowanie Urzędu	Uruchomienie na terenie Urzędu Punktu Potwierdzającego Profil Zaufany ePUAP	Od miesiąca maja 2019 r. funkcjonuje na terenie PUP w Sosnowcu Punkt Potwierdzający Profil Zaufany ePUAP Zadanie wykonano w 100%	Zadanie określone w planie.	_____
		Zwiększenie liczby spraw realizowanych za pomocą platformy ePUAP2 oraz praca.gov.pl	W roku 2019 zrealizowano za pośrednictwem: * platformy ePUAP 294 sprawy (wzrost w stosunku do 2018 r o 12%.) * usługi praca.gov.pl 10.556 spraw – wzrost udziału osób bezrobotnych o 1,13% w stosunku do roku 2018.	Zadanie określone w planie.	_____

	Wprowadzenie nowych rozwiązań organizacyjnych, usprawniających funkcjonowanie Urzędu	Uruchomienie jednostronnej wymiany danych osobowych z Komendą Powiatową Policji w Sosnowcu przy pomocy systemu SEPI	PUP w Sosnowcu wykonał wszystkie zadania i od miesiąca kwietnia 2019 r. na podstawie porozumienia przystąpił do współpracy z jednostkami Policji. Zadanie wykonano w 100%	Zadanie określone w planie	_____
		Zwiększenie liczby rejestracji osób bezrobotnych dokonywanych przy pomocy strony praca.gov.pl (e-rejestracja)	W roku 2019 odnotowano wzrost rejestracji elektronicznych o 1,13% w stosunku do roku 2018.	Zadanie określone w planie	_____
		Zmiana ulokowania pracowników w CAZ		_____	Przemieszczanie pracowników do realizacji zadań w zależności od występującego stopnia ich natężenia (np. z Działu Obsługi Klienta do Działu Instrumentów Rynku Pracy czy Działu Organizacyjno-Administracyjnego).

	Upowszechnianie dobrych praktyk	<p>Promocja działań Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu – poszerzenie wiedzy mieszkańców Aglomeracji Śląskiej za pośrednictwem Fanpage’u</p> <p>Prowadzone działania marketingowe</p>	<p>Prowadzenie strony Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu na Facebook’u przyczyniło się do wzrostu zainteresowania przedsiębiorców i osób bezrobotnych programami rynku pracy. Zasięg postów w skali roku zwiększył się o 62 %.</p>	<p>Zadanie określone w planie</p> <p>_____</p>	<p>_____</p> <p>Przygotowano kampanię promującą usługi PUP w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kampanii mailingowej; - ogłoszeń prasowych; - kampanii banerowej; - prowadzonych spotkań informacyjnych w sosnowieckich szkołach; - podczas Targów Pracy w Ramach V Kongresu Praktyków Biznesu - IV Regionalnego Forum Doradztwa Zawodowego;
--	---------------------------------	---	---	--	--

Zabezpieczenie przetwarzanych danych osobowych	Monitorowanie realizowanych zadań związanych z ochroną danych osobowych.	Przeprowadzenie 10 sprawdzeń	<p>Przeprowadzono ogółem 10 sprawdzeń, w tym skontrolowano :</p> <ul style="list-style-type: none"> – pomieszczenia wchodzące w skład obszaru przetwarzania danych osobowych PUP tzw. zasada „czystego biurka” oraz „czystego ekranu”, tj.: <ul style="list-style-type: none"> • 4 razy w godzinach urzędowania, • 4 razy po godzinach urzędowania; – upoważnienia do przetwarzania danych osobowych nadanych przez ADO; – upoważnienia pracowników PUP do przetwarzania danych zgodnie z zawartym porozumieniem w sprawie korzystania z Samorządowej Elektronicznej Platformy Informatycznej. <p>Kontrolę prowadził Inspektor Ochrony Danych Osobowych powołany przez Dyrektora PUP w dniu 20.08.2018 r.</p>	Zadanie określone w planie	<hr/>
---	--	------------------------------	---	----------------------------	-------

X. Fundusz Pracy.

Na realizację obligatoryjnych i fakultatywnych zadań z zakresu Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w roku 2019 wydatkowano kwotę 21.202,9 tys. złotych tj. 86,58 % wykonania roku 2018.

	2018 rok w tys. zł	2019 rok	
		w tys. zł	w %
	wykonanie	wykonanie	struktura
1	3	4	5
zasiłki dla bezrobotnych	5.806,9	5.485,7	25,9
składki społeczne od zasiłków	1.595,6	1.506,4	7,1
dodatki aktywizacyjne	355,1	395,8	1,9
aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	13.977,4	11.708,5	55,2
bezrobotni do 30 roku życia – art. 150f	1.315,9	-	-
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	489,4	1.145,6	5,4
pozostałe wydatki*	949,2	960,9	4,5
RAZEM	24.489,5	21.202,9	100

Kwota poniesiona na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu jest mniejsza o ok. 16,2% w stosunku do wykonania roku ubiegłego, natomiast kwota poniesiona na pozostałe wydatki jest większa o ok. 1,2 % w stosunku do wykonania roku ubiegłego.

---

* pozostałe wydatki – dodatki do wynagrodzeń, szkolenia pracowników, poczta, informatyka, informacja, poradnictwo zawodowe, klub pracy, koszty komunikowania się z bezrobotnym – opłaty telefoniczne i pocztowe

Realizacja aktywnych form przedstawia się następująco:

	Wydatki w tys. zł.	Struktura w %
1. Szkolenia	364,1	3,1
2. Stypendia szkoleniowe	111,6	1,0
3. Stypendia stażowe	1.527,9	13,1
4. Składki społeczne (stypendia)	465,1	4,0
5. Dofinansowanie wynagr. pow. 50 r. życia	275,6	2,3
6. Stypendium studia podyplomowe	-	-
7. Studia podyplomowe	1,0	-
8. Koszty egzaminów i licencji	6,3	-
9. Prace interwencyjne	744,1	6,4
10. Roboty publiczne	63,5	0,5
11. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	6.332,8	54,1
12. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	1.390,0	11,9
13. Prace społecznie użyteczne	47,7	0,4
14. Badania lekarskie	28,8	0,2
15. Bon szkoleniowy	32,0	0,3
16. Bon stażowy	60,6	0,5
17. Bon zatrudnieniowy	27,9	0,2
18. Bon na zasiedlenie	229,5	2,0
Ogółem aktywne formy	11.708,5	100

XI. Realizacja zadań pasywnych.

Dział Ewidencji i Świadczeń w roku 2019 realizował zadania związane z administracyjną i bezpośrednią obsługą osób bezrobotnych poprzez:

- rejestrowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- ustalanie uprawnień oraz zgłaszanie ich do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego,
- ustalanie prawa do świadczeń,
- wypłacanie świadczeń,
- wydawanie decyzji administracyjnych,
- wydawanie zaświadczeń,
- współdziałanie z innymi instytucjami i organami w zakresie : ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, pomocy socjalnej,
- nadzór nad prawidłowością wypłacanych świadczeń.

Osoby bezrobotne zgłaszają się do PUP w celu ustalenia statusu bezrobotnego, prawa do świadczeń z Funduszu Pracy, a także celem przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd oraz potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. Ewidencjonowanie i obsługa bezrobotnych oraz osób poszukujących pracy wspomagana jest programem komputerowym SYRIUSZ i eDOK.

Ustalanie statusu bezrobotnego, ustalanie prawa do świadczeń, utrata statusu osoby bezrobotnej a także utrata prawa do świadczeń, następuje poprzez wydanie decyzji administracyjnej.

W roku 2019 wydano **20 317** decyzji, w tym między innymi:

- **3 089** decyzji przyznających prawo do świadczeń,
- **8 412** decyzji uznających za osobę bezrobotną,
- **8 260** decyzji orzekających o utracie prawa do świadczeń i statusu,
- **556** decyzji po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego.

Ponadto w toku prowadzonych postępowań administracyjnych, w badanym okresie wydano 378 postanowień.

W roku 2019 w drodze postępowania odwoławczego od decyzji wydanych w PUP do Wojewody Śląskiego przekazano **33** odwołania, z tego organ II instancji :

- **dwie** decyzje skierował do ponownego rozpatrzenia,
- w **dwóch** przypadkach wydał postanowienia stwierdzające uchybienie terminu do wniesienia odwołania.

Na potrzeby osób bezrobotnych i poszukujących pracy wydano **6.950** zaświadczeń do różnych instytucji, w tym:

- **2 298** do ZUS-u – dla potrzeb ustalenia prawa do rent i emerytur ,
- **1 008** do NFZ - potwierdzających fakt podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,
- **3 644** do zakładów pracy i innych instytucji.

W roku 2019 skierowano **260** pism do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla bezrobotnych na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Tutejszy Urząd w 2019 r. prowadził także stałą współpracę z ZUS w zakresie:

- potwierdzania okresów składkowych w celu naliczenia rent i emerytur,
- zgłaszania i wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego,
- ustalania i zwrotu nienależnie pobranych świadczeń przez bezrobotnych, osobom, którym przyznano wstecz świadczenia emerytalno-rentowe.

Z tego tytułu ZUS Oddział w Sosnowcu zwrócił na konto Funduszu Pracy tut. Urzędu kwotę **49.662,63 zł.**

W ramach współdziałania z Urzędem Miasta, Urzędem Skarbowym oraz podczas kolejnych rejestracji w zakresie kontroli przyznawanych świadczeń ustalono, że **26** osób nienależnie pobrało świadczenia dla bezrobotnych w łącznej kwocie **14.701,20 zł.** Na tę okoliczność wydano decyzje zobowiązujące bezrobotnych do ich zwrotu.

W roku 2019 odzyskaliśmy także kwotę **29.985,17 zł.** tytułem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń dla bezrobotnych.

Ponadto w ramach stałej współpracy Dział Ewidencji i Świadczeń prowadził korespondencję w zakresie przekazywania informacji o bezrobotnych i poszukujących pracy także z innymi instytucjami takimi jak: Policja, Sądy, Prokuratura, Komornicy, Państwowa Inspekcja Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i inne.

Ogółem udzielono **1468** pisemnych odpowiedzi, z tego do:

- Sądu, Policji, Komorników sądowych, Prokuratury - **1164**
- ZUS-u m - **137**
- innych instytucji – **168.**

Za pośrednictwem platformy praca.gov.pl odebrano korespondencję od 431 osób, w tym 297 złożyło wniosek o rejestrację.

XII. Działania na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia.

Nr	Cele	Zadania w ramach celów	Mierniki wykonania zadań	Poziom miernika wykonanego zadania	Środki przeznaczone na realizację zadania	Środki wydatkowane na realizację zadań
1	Promocja zatrudnienia, doskonalenie usługi pośrednictwa pracy.	Marketing usług rynku pracy.	<ul style="list-style-type: none"> - Nawiązanie kontaktu z 8.500 pracodawców, - Przygotowanie materiałów promujących usługi rynku pracy. 	<p>Nawiązany został kontakt z 10.690 podmiotami gospodarczymi poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie elektronicznej platformy współpracy z pracodawcami, - kontakty telefoniczne, <p>Opracowano ulotki i plakaty promujące usługi rynku pracy.</p> <p>Opracowano i przekazano do lokalnej prasy ogłoszenia promujące usługi w zakresie wspierania samozatrudnienia.</p>	—	—

		<p>Udzielanie pomocy bezrobotnym w uzyskaniu zatrudnienia i pracodawcom w znalezieniu pracowników.</p>	<p>Lepsze dopasowanie popytu i podaży pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie 14 giełd pracy - zorganizowanie Targów Pracy <p>Uzyskanie efektywności zatrudnieniowej (procent podjęć pracy po wydanych skierowaniach) na poziomie 20%.</p>	<p>Zorganizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12 giełd pracy, zgodnie ze zgłaszanymi przez pracodawców potrzebami. - Targi Pracy, które odbyły się dnia 12.06.2019 r. w ramach V Kongresu Praktyków Nauki i Biznesu. Wystawcy oferowali ok. 850 miejsc pracy. Targi odwiedziło ok. 1.200 osób. <p>Osiągnięto efektywność zatrudnieniową na poziomie 46%.</p> <p>Zadanie wykonane w 100%</p>		<p>Obecnie Pracodawcy nie są zainteresowani organizowaniem giełd. Preferują zindywidualizowany proces rekrutacyjny w siedzibie firmy.</p>
--	--	--	---	---	--	---

2	Poprawa stopnia przygotowania zawodowego i zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych.	Kierowanie osób bezrobotnych do odbycia stażu u pracodawcy (w tym boni stażowe).	Zdobycie doświadczenia zawodowego przez 340 bezrobotnych, w tym w ramach bonów stażowych przez 10 osób.	Podczas staży odbywanych u pracodawcy doświadczenie zawodowe zdobyły 284 osoby bezrobotne, z czego 9 osób w ramach bonu stażowego. Zadanie wykonane w 84 %	Środki EFS, FP 3.428.800,00 PLN	2.021.452,21 PLN Stażami objęto mniejszą od planowanej liczbę osób z uwagi na małe zainteresowanie bezrobotnych tą formą wsparcia, co z kolei spowodowane było większą dostępnością ofert pracy. Powstałe oszczędności przesunięto na wypłatę środków na uruchamianie działalności gospodarczej.
		Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomiczno-społecznej, w tym realizacja Programu Aktywizacja i Integracja (PAI).	Podjęcie pracy w ramach prac społecznie użytecznych przez 70 osób.	Pracę w ramach prac społecznie użytecznych podjęły 72 osoby. Zadanie wykonane w 103 %	Środki FP 59.987,00 PLN	47.686,35 PLN Potrzeby zgłaszane przez jednostki organizujące prace społecznie użyteczne zostały zrealizowane w całości.

		<p>Finansowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkoleń umożliwiających zdobycie zawodu, poszerzenie posiadanych kwalifikacji lub zmianę zawodu (w tym bony szkoleniowe), - kosztów egzaminów oraz licencji niezbędnych do podjęcia pracy. 	<p>Usługą szkoleniową objętych zostanie 318 osób bezrobotnych, w tym z bonów szkoleniowych skorzysta 8 osób.</p>	<p>Usługą szkoleniową objętych zostało 311 osób, w tym 7 osób skorzystało z bonów szkoleniowych.</p> <p>Zdanie wykonane w 98 %</p>	<p>Środki EFS, FP 841.791,62 PLN</p>	<p>547.061,01 PLN</p> <p>Wszyscy zainteresowani, którzy złożyli wnioski spełniające kryteria ustawowe objęci zostali usługą szkoleniową. Pozostałą na tym zadaniu kwotę przesunięto na refundację kosztów wyposażenia stanowisk pracy.</p>
		<p>Finansowanie kosztów badań lekarskich lub psychologicznych osób objętych aktywizacją zawodową.</p>	<p>Sfinansowanie badań 550 osobom.</p>	<p>Badania sfinansowano 546 osobom.</p> <p>Zadanie wykonane w 99%</p>	<p>Środki EFS, FP 55.000,00 PLN</p>	<p>28.834,40 PLN</p> <p>Sfinansowano badania wszystkim osobom objętym aktywizacją zawodową, które nie posiadały aktualnych orzeczeń o stanie zdrowia. Niewykorzystane środki przesunięto na sfinansowanie działalności gospodarczych.</p>

		Prowadzenie poradnictwa zawodowego oraz udzielanie informacji zawodowych.	Poradnictwem zawodowym i informacją zawodową objętych zostanie 10.000 osób.	Poradnictwem zawodowym i informacją zawodową objętych zostało łącznie 10.350 osób. Zadanie wykonane w 103 %	-----	-----
3	Wspieranie rozwoju lokalnego rynku pracy – działania na rzecz tworzenia miejsc pracy.	Udzielanie finansowego wsparcia podmiotom tworzącym stanowiska pracy dla osób bezrobotnych.	Utworzenie 45 stanowisk u pracodawców dla skierowanych przez Urząd bezrobotnych.	Utworzone zostały 53 stanowiska pracy dla skierowanych przez Urząd osób bezrobotnych. Zadanie wykonane w 118 %	Środki EFS 1.217.250,00 PLN	1.389.997,47 PLN Aby zrealizować wszystkie potrzeby wnioskujących pracodawców przesunięto na to zadanie środki pozostałe na usłudze szkoleniowej.

		Udzielanie finansowego wsparcia osobom zdecydowanym na uruchomienie własnej firmy	Przyznanie dotacji 180 osobom.	Środki na działalność gospodarczą otrzymało 241 osób. Powstały nowe podmioty gospodarcze. Zadanie wykonane w 134%	Środki EFS, FP 4.860.171,38 PLN	6.332.765,03 PLN Z uwagi na duże zainteresowanie bezrobotnych uzyskaniem wsparcia finansowego na uruchomienie własnej firmy wydatkowano kwotę większą od planowanej włączając na ten cel także środki Funduszu Pracy.
		Dotowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych.	Refundacja wynagrodzenia za 100 pracowników zatrudnionych na interwencyjnych miejscach pracy.	Dokonano refundacji wynagrodzenia za 131 osób zatrudnionych na interwencyjnych miejscach pracy. Zadanie wykonane w 131 %	Środki FP 800.000,00 PLN	744.111,99 PLN Wydatkowano mniejszą od planowanej kwotę z uwagi na: - rezygnacje pracodawców z zawarcia umowy - w trakcie procesu rekrutacyjnego, - nie złożenie wniosków o refundację.

		Uaktywnienie osób długotrwale bezrobotnych i osób zobowiązanych do świadczeń alimentacyjnych.	Zatrudnienie w ramach robót publicznych 4 osób.	Zatrudnienie w ramach robót publicznych uzyskało 5 osób. Zadanie wykonane w 125 %	Środki FP 60.000,00 PLN	63.532,85 PLN
		Aktywizacja zawodowa osób do 30 roku życia.	W ramach bonu zatrudnieniowego pracować będą 3 osoby.	W ramach bonu zatrudnieniowego pracowało 7 osób. Zadanie wykonane w 233 %	Środki FP 20.000,00 PLN	27.949,28 PLN Zainteresowanie tą formą miało miejsce w II połowie roku, co spowodowało, że mogliśmy zrefundować koszty zatrudnienia większej liczby osób (krótsze od zaplanowanych okresy refundacji).

			Bon na zasiedlenie otrzyma 25 osób.	Z bonu na zasiedlenie skorzystało 25 osób. Zdanie wykonane w 100 %	Środki EFS 225.000,00 PLN	229.494,44 PLN Wyplacono kwotę większą od planowanej z uwagi na wzrost przeciętnego wynagrodzenia.
		Aktywizacja zawodowa osób w wieku powyżej 50 lat.	Dofinansowanie wynagrodzeń 20 osób w wieku powyżej 50 lat.	Dofinansowano wynagrodzenia 39 osób po 50 roku życia. Zadanie wykonano w 148 %	Środki FP 300.000,00 PLN	275.602,97 PLN Pracodawcy nie złożyli w wymaganym terminie wniosków refundacyjnych, co spowodowało niższe wydatki.

W 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu dysponował środkami Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego w łącznej kwocie **11.869.200 zł.**

Kwota limitu na realizację programów rynku pracy została wydatkowana w wysokości **11.708.460,58 zł**, co stanowi 98,6%.

Przyjęte w planie zadania zostały zrealizowane.

XIII. Inne działania w zakresie promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz doskonalenia zawodowego pracodawców.

1. Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu na realizację szkoleń w ramach **Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS)** w 2019 roku dysponował kwotą 1.176.500 zł.

W ramach posiadanych środków tut. Urząd zawarł 68 umów z podmiotami wnioskującymi o dofinansowanie kształcenia ustawicznego.

Wsparciem w postaci finansowania szkoleń oraz studiów podyplomowych objętych zostało łącznie 498 osób, w tym:

- 28 pracodawców
- 470 pracowników.

Spośród wszystkich priorytetów ministra przyjętych do wydatkowania środków KFS w 2019 r. największą popularnością cieszył się priorytet 1 tj. „wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych”.

Priorytet ten miał ułatwić tzw. rekrutację wewnętrzną na stanowiska w zawodach, w których występują niedobory kadrowe.

2. Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w 2019 r. dysponowaliśmy środkami **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)** w kwocie 562.500 zł., w tym:

- 450.000 zł. środki otrzymane zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Sosnowca w sprawie określenia wysokości środków PFRON przyznanych na realizację rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w 2019 r.;
- 112.500 zł. dodatkowe środki pozyskane na realizację „Programu wyrównywania różnic między regionami III „ – w ramach obszaru G.

W ramach posiadanych środków pomocą i wsparciem objętych zostało 13 osób niepełnosprawnych, z czego:

- 7 osobom przyznane zostały środki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej w zakresie usług informatycznych; wypożyczania kontenerów parkingowych na samochody; usług dietetycznych, fizjoterapeutycznych – rehabilitacyjnych; usług tłumaczeniowych, korektorskich, edytorskich transkrypcyjnych języków: angielskiego, francuskiego i polskiego; sprzedaży detalicznej; gabinetu dietetycznego;
- 6 osób znalazło zatrudnienie na stanowiskach utworzonych w ramach refundacji kosztów ich wyposażenia lub doposażenia tj. stolarza, stróża, magazyniera, wulkanizatora, operatora urządzeń sprzątających, pracownika biurowego.

3. Projekty współfinansowane ze środków **Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).**

W 2019 r. tutejszy Urząd realizował cztery projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Projekty skierowane były do osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie, szczególnie należących do grup mających największe trudności na rynku pracy tj. długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach, w wieku 50+, kobiet oraz tzw. Młodzieży NET, która nie pracuje, nie kształci się i nie szkoli.

Stopień realizacji dwóch projektów pozakonkursowych został uwzględniony w tabeli rozliczenia.

Wszystkie projekty będą kontynuowane w 2020 r.

- a) Realizacja projektu pn. **„Wstań, podnieś głowę! Kompleksowa aktywizacja osób oddalonych od rynku pracy”** współfinansowanego ze środków EFS w ramach Poddziałania 7.1.1 RPO WSL 2014-2020, została w trakcie 2019 roku wydłużona o kolejnych 6 miesięcy i zakończy się 29.02.2020 r.

Decyzja o dłuższej realizacji projektu podyktowana była przede wszystkim możliwością objęcia wsparciem większej ilości osób bezrobotnych, a tym samym pełnego zagospodarowania środków finansowych projektu.

W wyniku wprowadzonych zmian, ostateczna liczba uczestników projektu została zwiększona do 136 osób.

W 2019 r. pomoc i wsparcie w ramach projektu otrzymało 56 osób w postaci:

- staży - 25 osób;
- szkoleń specjalistycznych, nadających konkretne uprawnienia lub kwalifikacje zawodowe - 31 osób;
- refundacji kosztów dojazdu na szkolenia i staże - łącznie 24 osoby.

Każda osoba została objęta pomocą doradcy zawodowego oraz pośrednika pracy tutejszego Urzędu.

Na realizację działań w ramach projektu w 2019 r. tut. Urząd zagospodarował kwotę **398.867,32 zł.**, w tym **5.250,96 zł.** w ramach wkładu własnego ze środków Funduszu Pracy.

Pozostałe środki zostały przeznaczone na sfinansowanie ostatnich działań projektowych w 2020 r.

- b) W marcu 2019 r. tut. Urząd rozpoczął realizację projektu pn. **„Inwestycja w siebie”** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Poddziałania 7.1.3 RPO WSL 2014-2020.

W 2019 r. wsparcie w ramach niniejszego przedsięwzięcia otrzymało 37 osób bezrobotnych w postaci:

- staży - 20 osób;
- szkoleń specjalistycznych, nadających konkretne uprawnienia lub kwalifikacje zawodowe - 17 osób;
- refundacji kosztów dojazdu na szkolenia i staże - łącznie 10 osób.

Każdy uczestnik projektu został objęty indywidualną pomocą doradcy zawodowego oraz pośrednika pracy tut. Urzędu.

Na realizację działań w ramach projektu w 2019 r. tut. Urząd zagospodarował kwotę **239.805,20 zł.**, w tym **18.768,00 zł.** w ramach wkładu własnego ze środków Funduszu Pracy.

XIV. Rynek pracy w Sosnowcu.

1. Stan bezrobocia

Na koniec grudnia 2019r. w tut. Urzędzie zarejestrowanych było 3.718 bezrobotnych. W stosunku do stanu z grudnia 2018r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 893 osoby (tj. o 19,4%), natomiast w porównaniu do pierwszego półrocza 2019r. o 522 osoby (tj. o 12,3%).

Tabela 1. Stan bezrobocia.

Wyszczególnienie	31.12. 2018r.	2019r.			
		I kwartał	II kwartał	III kwartał	31.12. 2019r.
Liczba bezrobotnych	4.611	4.759	4.240	4.057	3.718
Stopa bezrobocia					
w Sosnowcu	6,3	6,4	5,8	5,5	5,1
w województwie	4,3	4,4	3,9	3,7	3,6
w kraju	5,8	5,9	5,3	5,1	5,2

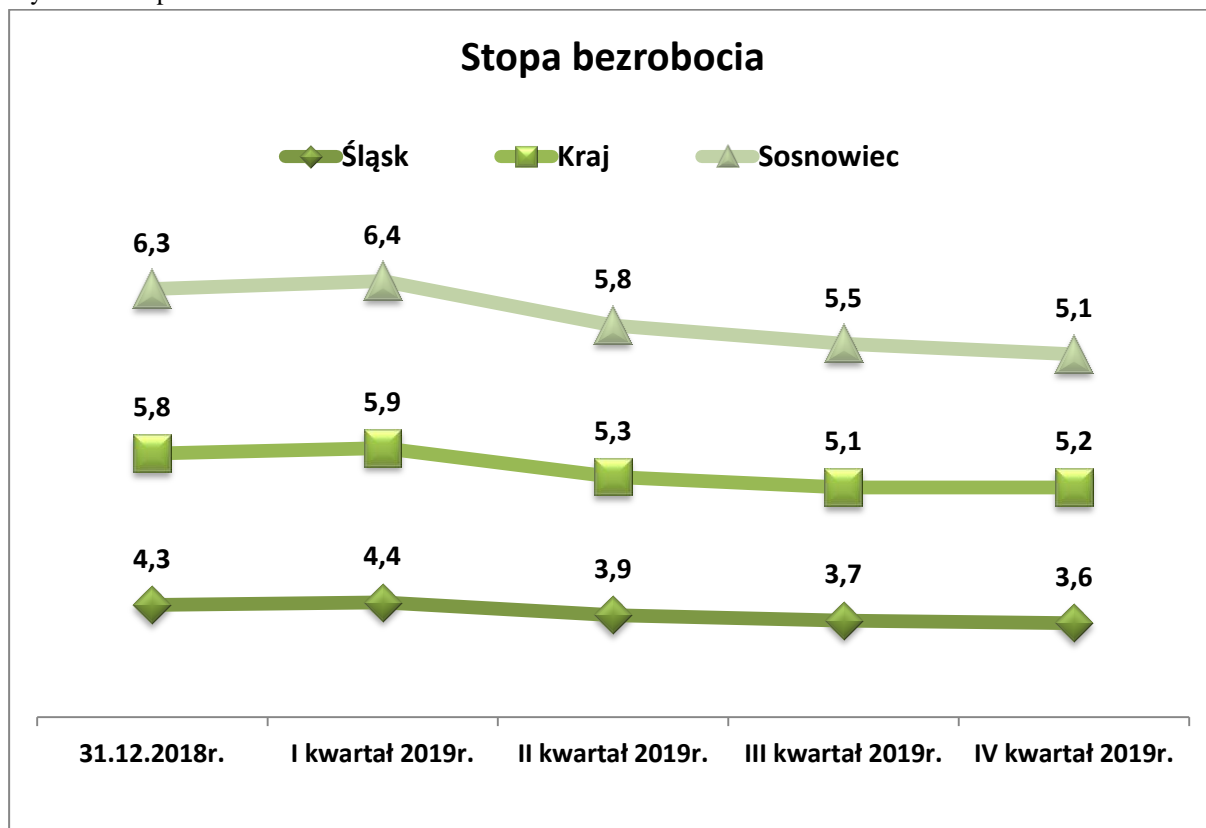
Źródło: MPiPS 01 stan na 31.12.2019

Wykres 1. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w tys. Stan na koniec kwartału

Wraz ze spadkiem liczby zarejestrowanych zmniejszała się stopa bezrobocia. W końcu grudnia 2019r. stopa bezrobocia w Sosnowcu wynosiła 5,1% (grudzień 2018r. – 6,3%). W województwie śląskim najwyższa stopa bezrobocia na koniec 2019r. występowała: w Bytomiu – 8,3%, w powiecie kłobuckim – 6,4%, w powiecie częstochowskim – 6,2%, w powiecie żywieckim – 6,2%, oraz w Piekarach Śląskich – 5,9%. Stopę bezrobocia w kolejnych kwartałach 2019r. obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Stopa bezrobocia

¹Stopa bezrobocia obliczona przez GUS jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie czynnych zawodowo, szacowanej na koniec każdego prezentowanego okresu.

Pod pojęciem ludności czynnej zawodowo, należy rozumieć zarówno osoby pracujące w jednostkach sektora publicznego i prywatnego, jak również osoby bezrobotne.

Wśród ogółu zarejestrowanych wg stanu na dzień 31.12.2019 r.:

- 84,8% (3.154) stanowią osoby poprzednio pracujące (83% w 2018r.),
- 15,2% (564) zarejestrowanych – to osoby dotychczas nie pracujące (17% w 2018r.),
- 14% (521) ogółu bezrobotnych, to osoby posiadające prawo do zasiłku (12,9% w 2018r.),
- 7,2% (267) to osoby niepełnosprawne (7,8% w 2018r.).

W ogólnej liczbie bezrobotnych, 2,792 osoby, to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Tabela 2. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

L.p.	Osoby będące w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy*	2018r.		2019r.	
		Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na dzień 31.12.2018r.	% do ogółu bezrobotnych	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na dzień 31.12.2019r.	% do ogółu bezrobotnych
1.	Do 30 roku życia	815	17,7	639	17,2
2.	W tym do 25 roku życia	310	6,7	249	6,7
3.	Długotrwale bezrobotne	2.386	51,7	1.750	47,1
4.	Powyżej 50 roku życia	1.381	30	1.109	29,8
5.	Posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	605	13,1	471	12,7
6.	Niepełnosprawne	358	7,8	267	7,2

* jedna osoba może spełniać kryteria aby zostać zakwalifikowana do kilku grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

2. Napływ i odpływ bezrobotnych w 2019r.

„Napływ” określa liczbę bezrobotnych, którzy w danym okresie sprawozdawczym zostali zarejestrowani w urzędzie pracy.

W liczbie tej brane są pod uwagę osoby rejestrujące się po raz pierwszy oraz osoby rejestrujące się po raz kolejny. W grupie osób bezrobotnych nowo rejestrujących się możemy wyróżnić osoby napływające z zatrudnienia stałego, osoby które brały udział w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu oraz osoby napływające z bierności zawodowej.

„Odływ” określa liczbę osób bezrobotnych, które w danym okresie sprawozdawczym zostały z różnych powodów wyłączone z ewidencji bezrobotnych. Odływ może być wynikiem podjęcia pracy (stałej, w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu) lub przejściem do bierności zawodowej. Innym powodem odpływu może być niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy, dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego, podjęcie nauki, ukończenie wieku produkcyjnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych oraz inne powody. Zarówno odpływ jak i napływ nie pozostają bez znaczenia dla wymiaru bezrobocia.

Tabela 3. Napływ oraz odpływ liczby bezrobotnych

	2019r.				2018r.			
	napływ		odpływ		napływ		odpływ	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
I	410	423	342	350	556	602	544	536
II	355	347	321	328	333	394	435	389
III	338	377	364	397	326	406	394	472
IV	287	374	474	501	341	348	396	462
V	322	339	347	393	313	348	365	409
VI	288	283	351	346	356	350	417	485
VII	370	383	353	401	392	369	390	507
VIII	294	319	345	380	402	382	402	432
IX	354	368	420	372	344	372	413	388
X	315	366	427	414	406	387	450	463
XI	282	320	379	367	320	361	341	362
XII	253	344	321	311	351	333	365	354
razem	3868	4243	4444	4560	4440	4652	4912	5259
	8.111		9004		9092		10171	

W roku 2019 odnotowano spadek liczby nowo rejestrujących się bezrobotnych w stosunku do roku 2018 o 981 osób. Największy napływ bezrobotnych odnotowano w miesiącu styczniu (833 osoby) i lipcu (753 osoby). W roku 2019 napływ mężczyzn stanowił 52,3% ogółu nowo rejestrujących się osób bezrobotnych (51,2% w 2018r.)

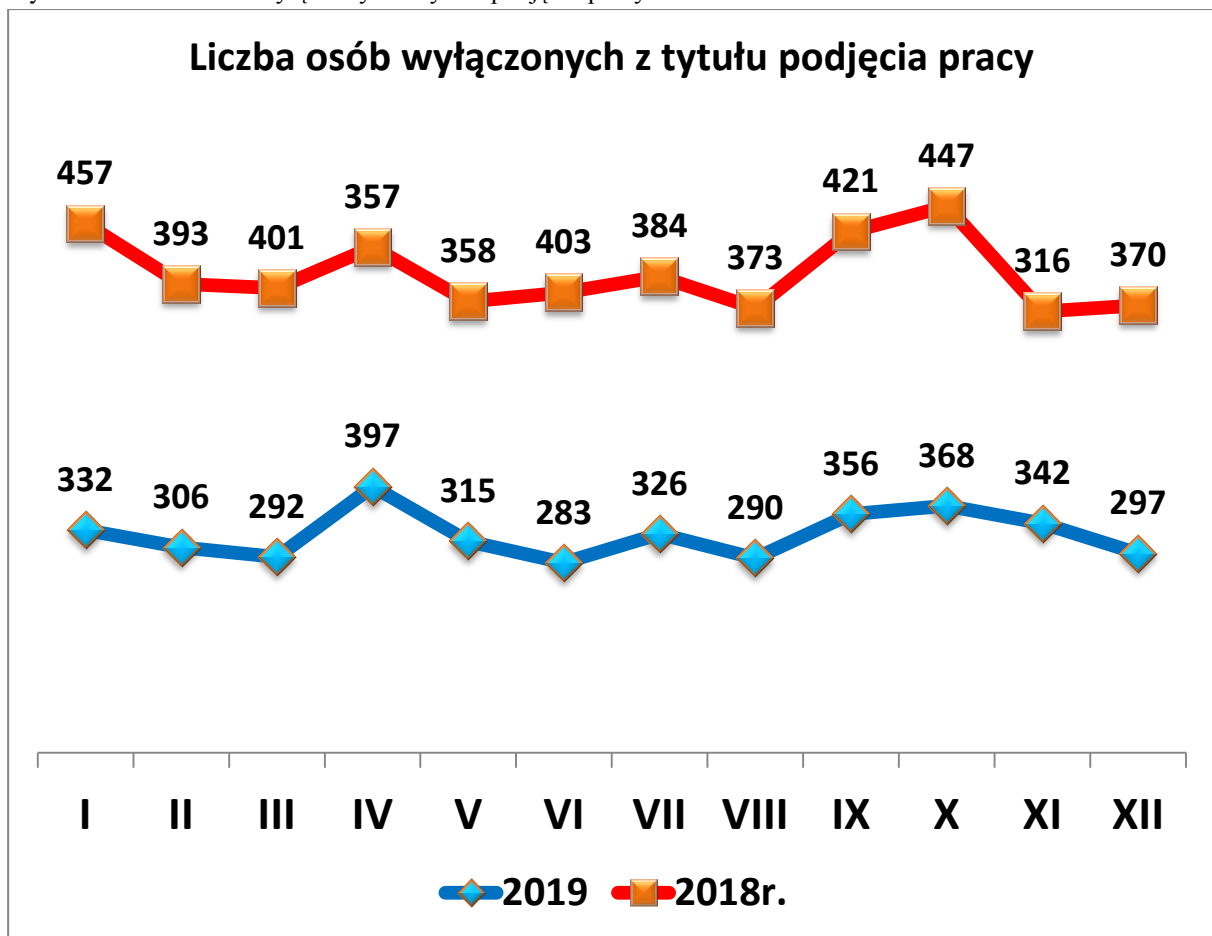
Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych w ciągu roku 2019 wyniosła 9.004 osoby i była mniejsza o 1.167 osób w stosunku do roku 2018. Wśród wyłączonych z ewidencji 50,6% stanowili mężczyźni (51,7% w 2018r.).

Z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy w 2019r. z ewidencji wyłączono 2.871 osób co stanowiło 31,9% ogółu wyłączonych (odpływu).

W analogicznym okresie 2018r. wyłączono z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy 2.940 osób tj. 28,9% całego odpływu.

Liczba wyłączonych ze względu na podjęcie pracy na przestrzeni 2019r. wynosiła 3.904 osoby co stanowiło 43,3% odpływu. (46% w 2018r.).

Wykres 3. Liczba osób wyłączonych z tytułu podjęcia pracy

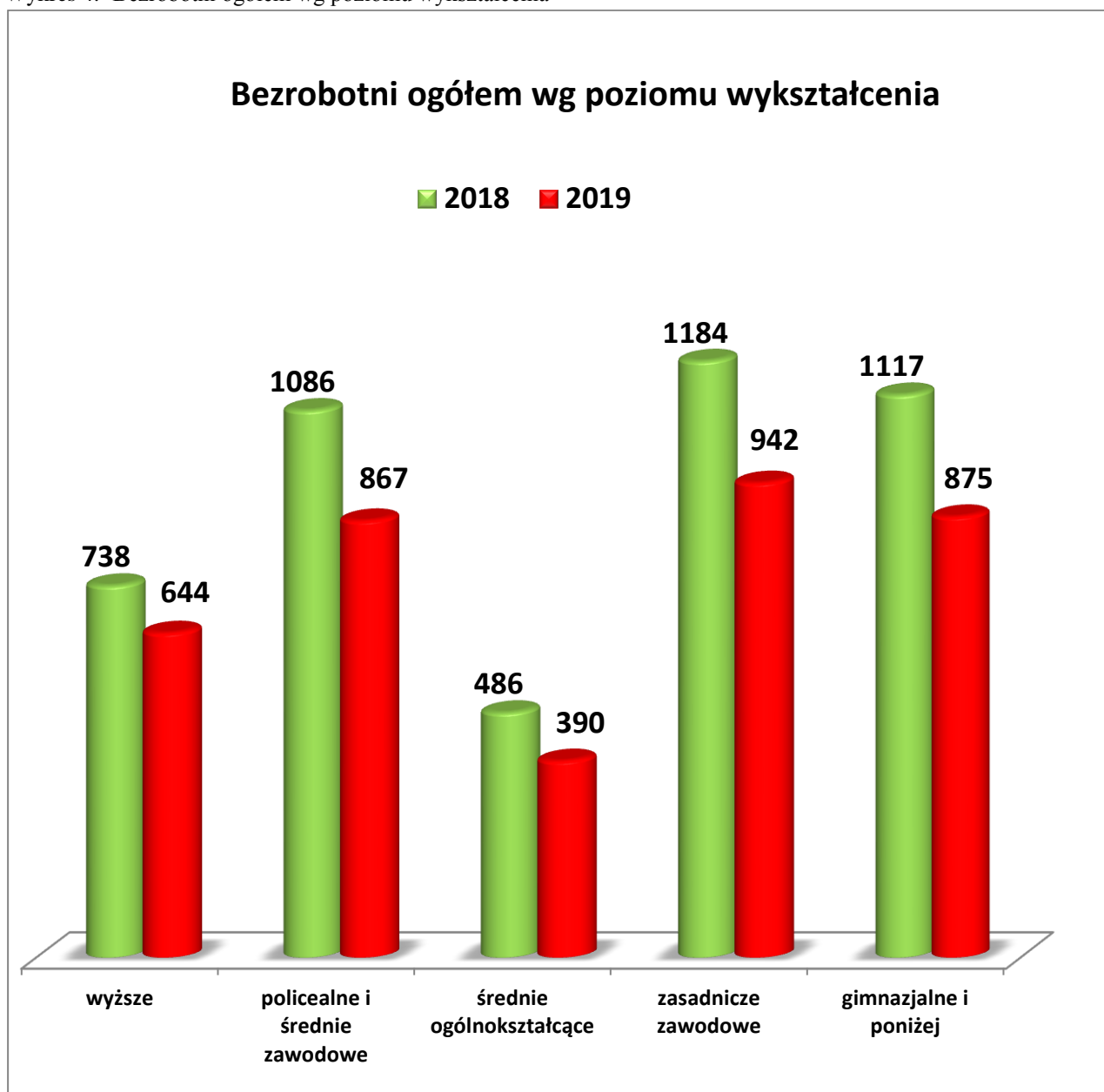

3. Bezrobotni według poziomu wykształcenia.

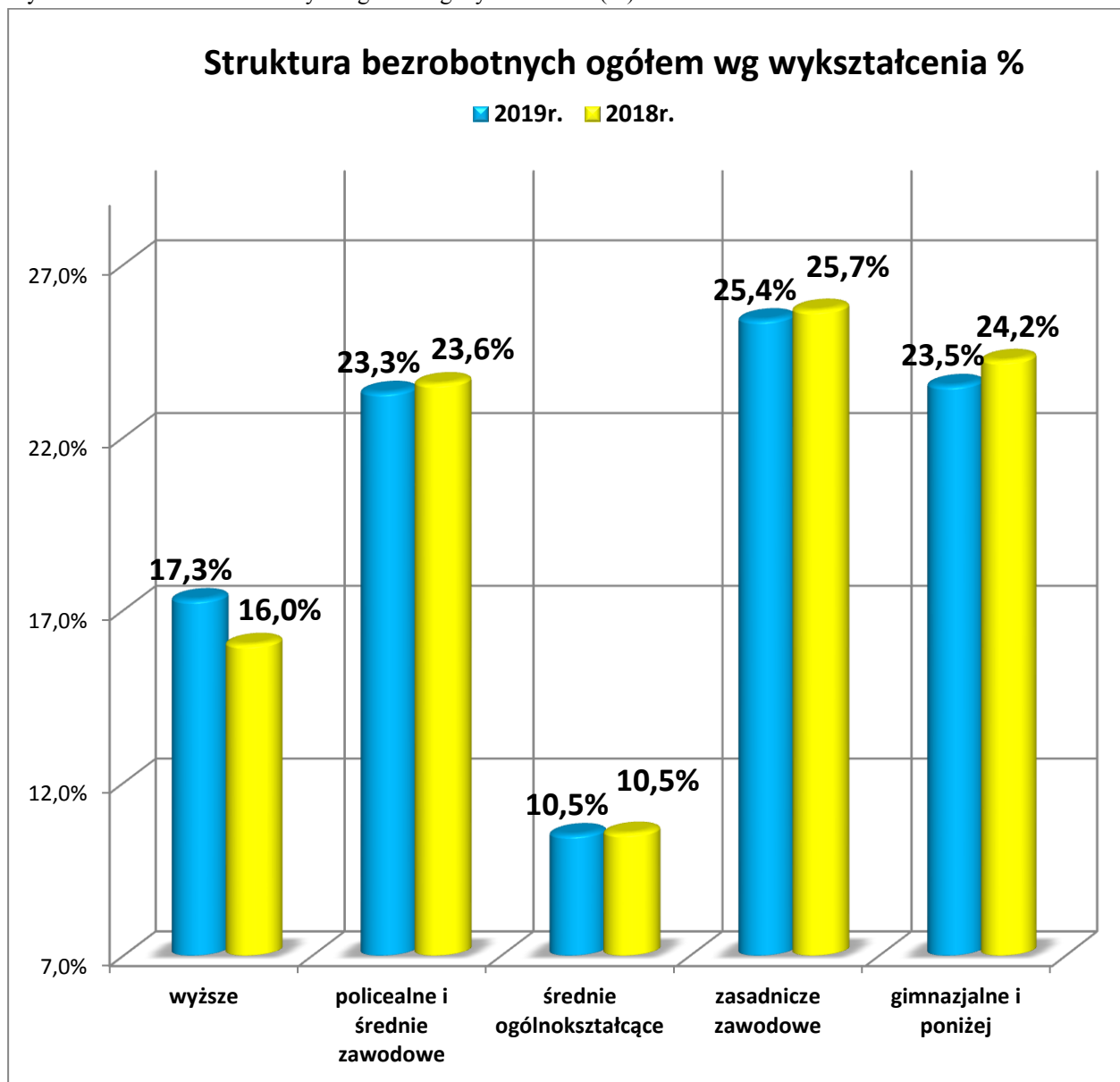
Struktura bezrobotnych w/g poziomu wykształcenia pozwala nam na stwierdzenie, że osoby legitymujące się niskim poziomem wykształcenia stanowią najliczniejszą grupę zarejestrowanych bezrobotnych. Wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i poniżej (podstawowe i niepełne podstawowe) posiada 48,9% bezrobotnych, (49,9% w 2018r.). Osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe stanowią 23,3% bezrobotnych (23,6% w 2018r.), wykształcenie wyższe 17,3% (16% w 2018r.).

Najmniej liczną grupą są bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, stanowią oni 10,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Ich udział w stosunku do 2018r. nie zmienił się.

Wykres 4. Bezrobotni ogółem wg poziomu wykształcenia

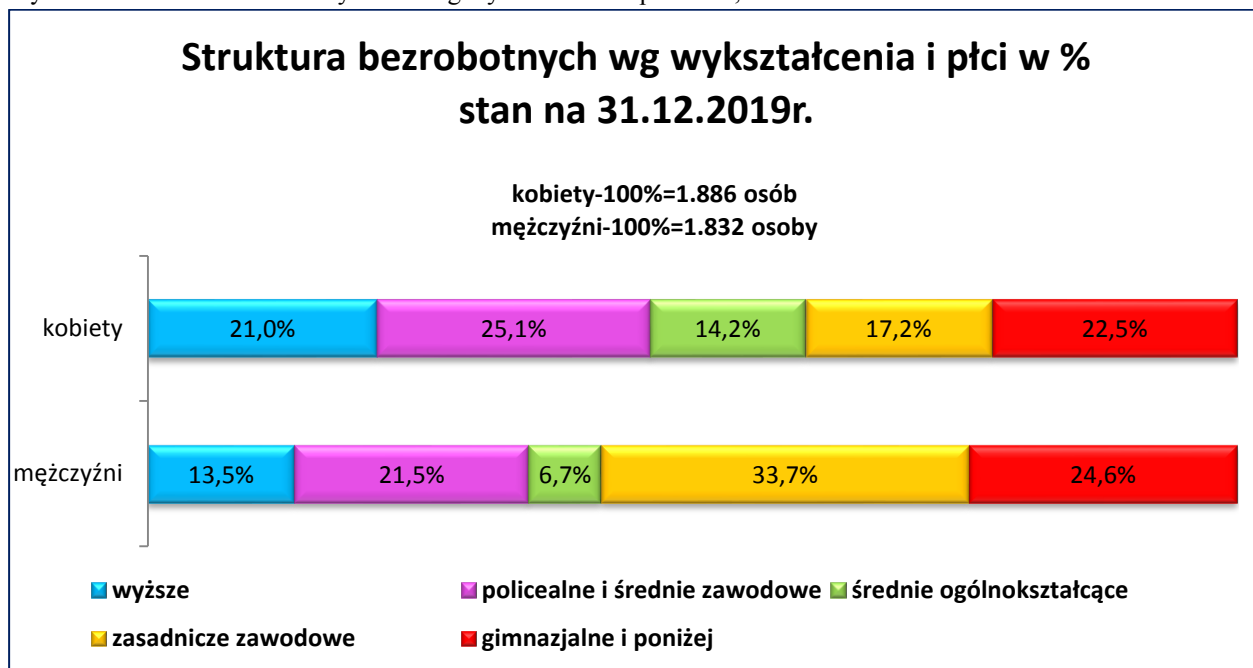

Wykres 5. Struktura bezrobotnych ogółem wg wykształcenia (%)

Analizując bezrobotnych wg poziomu wykształcenia oraz płci możemy stwierdzić, że na dzień 31.12.2019r. bezrobotne kobiety są lepiej wykształcone od bezrobotnych mężczyzn. Różnice udziału pań i panów z wykształceniem wyższym, oraz zasadniczym zawodowym są znaczne. Największa dysproporcja udziału dotyczyła osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (więcej bezrobotnych mężczyzn posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe) gdzie różnica wynosiła, aż 16,5 punktu procentowego od wartości obliczonej dla mężczyzn (w 2018r. różnica ta wynosiła 15,6 punktu procentowego).

Wykres 6. Struktura bezrobotnych według wykształcenia i płci w %, stan na 31.12.2019r.

4. Struktura bezrobotnych według wieku.

Porównując strukturę bezrobotnych wg wieku w 2019r. i w 2018r. można stwierdzić, że nastąpił spadek liczby bezrobotnych we wszystkich przedziałach wiekowych.

Tabela 4. Struktura bezrobotnych wg wieku.

Wiek	Zarejestrowani - stan w końcu roku		Wzrost / spadek w stosunku do 2018r.	
	2018r.	2019r.	w osobach	w %
18 – 24 lata	310	249	61↓	19,7
25 – 34 lata	1132	886	246 ↓	21,7
35 – 44 lata	1307	1.073	234 ↓	17,9
45 – 54 lata	943	767	176 ↓	18,7
55 – 59 lat	598	454	144 ↓	24,1
60 i więcej	321	289	32 ↓	10

Źródło : MPiPS 01 za rok 2019

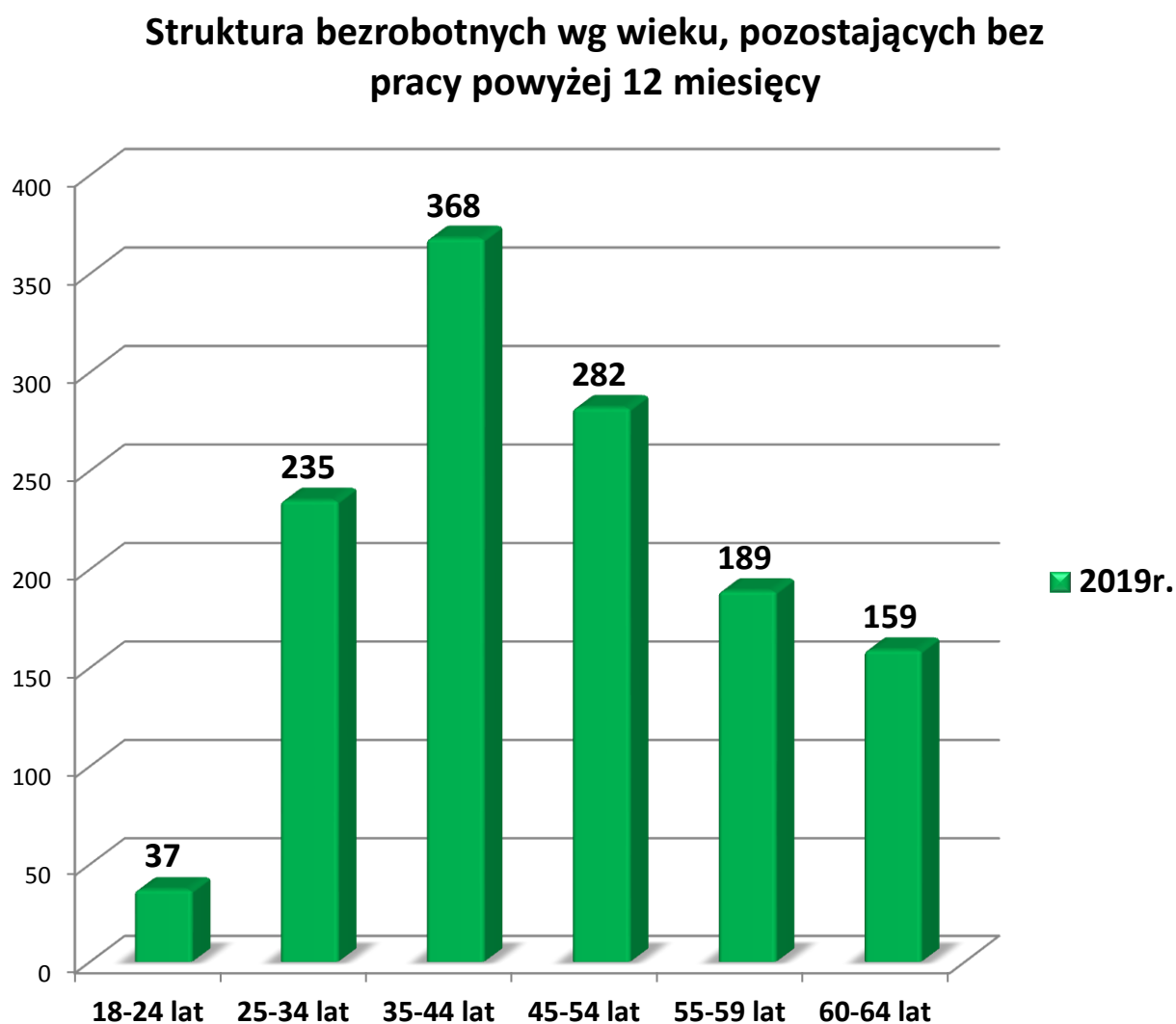

4.1 Struktura bezrobotnych według wieku i czasu pozostawania bez pracy.

Najdłużej – powyżej 12 miesięcy pozostają bez pracy osoby w grupie wiekowej:

- 35 – 44 lata – 368 osób tj. 9,9% ogółu zarejestrowanych,
- 45 – 54 lata – 282 osoby tj. 7,6% ogółu zarejestrowanych,
- 25 – 34 lata – 235 osób tj. 6,3% ogółu zarejestrowanych,
- 55 – 59 lat – 189 osób tj. 5,1% ogółu zarejestrowanych,
- 60 lat i więcej – 159 osób tj. 4,3% ogółu zarejestrowanych,
- 18 – 24 lata – 37 osób tj. 1% ogółu zarejestrowanych.

Wykres 7. Struktura bezrobotnych wg wieku, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

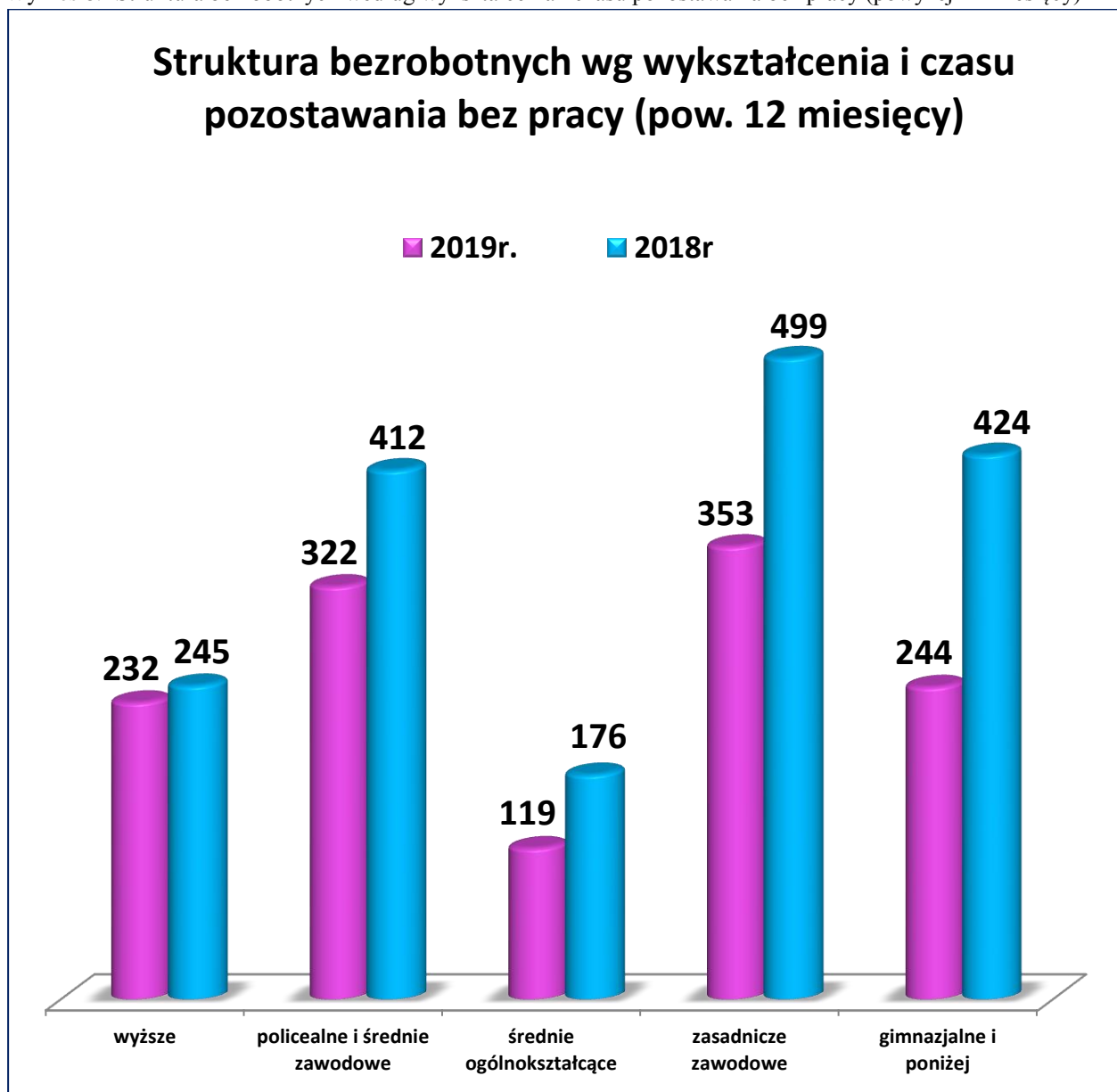

5. Struktura bezrobotnych według wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy.

Duże znaczenie dla poziomu bezrobocia ma długi czas oczekiwania na pracę, który może przyczynić się do przedawnienia posiadanych kwalifikacji. Jednym z najważniejszych elementów zmniejszających czas oczekiwania na pracę jest jak najszybsza aktywizacja zawodowa osób pozostających w ewidencji bezrobotnych.

Najdłużej powyżej 12 miesięcy pozostają bez pracy bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 353 osoby (499 osób w 2018r.), policealnym i średnim zawodowym – 322 osoby (412 osób w 2018r.), gimnazjalnym i poniżej – 244 osoby (424 osoby w 2018r.), z wykształceniem wyższym – 232 osoby (245 osób w 2018r.) oraz ze średnim ogólnokształcącym – 119 osób (176 osób w 2018r.).

Wykres 8. Struktura bezrobotnych według wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy (powyżej 12 miesięcy)

6. Bezrobotni według stażu pracy

Na koniec 2019 roku 3.154 osoby legitymowały się doświadczeniem zawodowym co stanowiło 84,8% ogółu zarejestrowanych. W analogicznym okresie 2018r. doświadczenie zawodowe posiadało 3.826 bezrobotnych tj. 83% ogółu bezrobotnych.

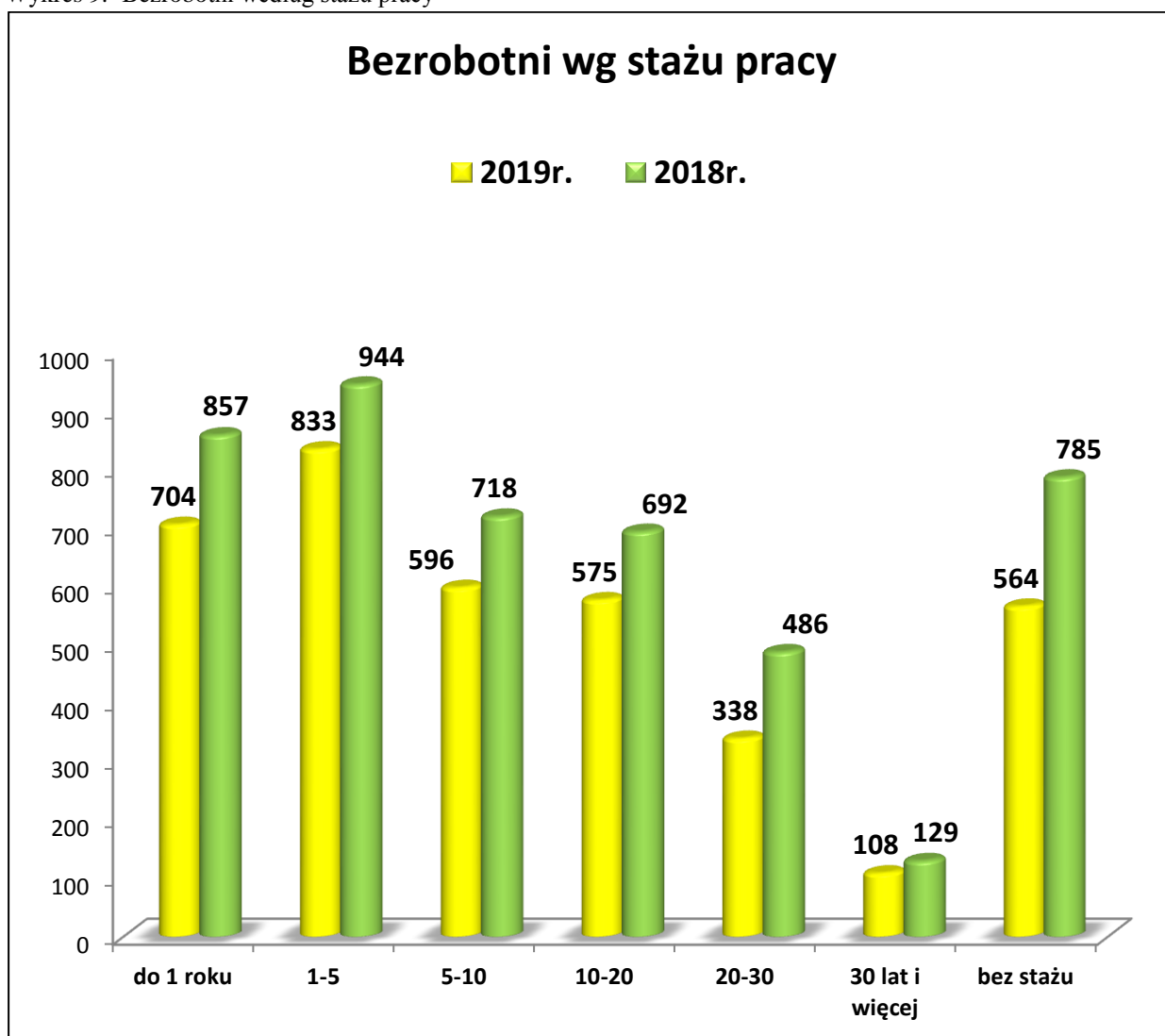
Na koniec roku 2019r. przeważały osoby, które przed rejestracją pracowały od roku do 5 lat i stanowiły one 22,4 % ogółu bezrobotnych (833 osoby).

W analogicznym okresie 2018r. również najliczniej reprezentowaną grupą były osoby posiadające staż pracy od roku do 5 lat i stanowiły one 20,5% ogółu bezrobotnych (944 osoby).

Osoby z 30 – letnim stażem były najmniej liczną grupą obejmującą 108 osób tj. 2,9% ogółu bezrobotnych na koniec 2019 roku, (129 osób w 2018r.)

Bezrobotni, nie posiadający stażu pracy stanowili 15,2% (564 osoby) ogółu zarejestrowanych (785 osób w 2018r.). Ich liczba zmniejszyła się o 221 osób w porównaniu z liczbą osób nie posiadających doświadczenia zawodowego na koniec 2018r.

Wykres 9. Bezrobotni według stażu pracy

7. Osoby zwolnione w 2019 roku według działalności EKD.

Biorąc pod uwagę rok 2019 wśród bezrobotnych pozostających w rejestrze Urzędu Pracy najwięcej zwolnionych zostało m.in. (według działalności EKD) z sekcji:

- Handel hurtowy i detaliczny – 428 osób,
- Działalność w zakresie usług administrowania – 398 osób,
- Przetwórstwo przemysłowe – 384 osoby,
- Pozostała działalność usługowa – 304 osoby,
- Budownictwo – 197 osób.

Analogicznie w roku 2018 rejestr zwolnionych kształtował się następująco:

- Handel hurtowy i detaliczny – 571 osób,
- Pozostała działalność usługowa – 515 osób,
- Działalność w zakresie usług administrowania – 458 osób,
- Przetwórstwo przemysłowe – 442 osoby,
- Budownictwo – 259 osób.

Wyszczególnienie r - razem k - kobiety			Zarejestrowani bezrobotni									
			w okresie sprawozdawczym			w końcu okresu sprawozdawczego						
			ogółem	pracujący poprzedni o w sektorze publicznym	ze zwolnień dotyczą- cych zakła- du pracy	ogółem	pracujący poprzednio w sektorze		ze zwol. dotyczą- cych zakładu pracy	według czasu pozostawania bez pracy w miesiącach		
							publicznym	prywatnym		do 1	1 - 12	pow. 12
0			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	01	r	2	1	0	1	1	0	0	1	0	0
		k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Górnictwo i wydobywanie	02	r	21	7	0	33	12	21	3	3	16	14
		k	1	1	0	3	0	3	0	0	0	3
Przetwórstwo przemysłowe	03	r	375	4	8	384	9	375	13	50	201	133
		k	136	3	4	161	5	156	6	15	82	64
Wytwarz. i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	04	r	1	1	0	6	1	5	1	0	2	4
		k	0	0	0	2	0	2	1	0	0	2
Dostawa wody; gospoda- rowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	05	r	43	1	0	43	2	41	0	6	27	10
		k	7	0	0	13	0	13	0	1	8	4
Budownictwo	06	r	209	6	3	197	12	185	6	27	107	63
		k	14	1	0	22	2	20	0	1	13	8
Handel hurt. i detal.; naprawa pojazdów samochod., włączając motocykle	07	r	454	6	15	428	7	421	18	51	221	156
		k	271	2	7	265	5	260	13	27	129	109
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	08	r	85	0	2	59	1	58	1	12	27	20
		k	63	0	2	45	1	44	0	8	21	16
Transport i gospodarka magazynowa	09	r	202	5	2	177	9	168	1	37	98	42
		k	70	0	0	68	0	68	0	14	37	17
Informacja i komunikacja	10	r	23	0	0	31	0	31	2	3	12	16
		k	13	0	0	17	0	17	0	1	6	10

Wyszczególnienie r - razem k - kobiety			Zarejestrowani bezrobotni									
			W okresie sprawozdawczym			w końcu okresu sprawozdawczego						
			ogółem	pracujący poprzednio w sektorze publicznym	ze zwolnień dotyczą- cych zakła- du pracy	ogółem	pracujący poprzednio w sektorze		ze zwol. dotyczą- cych zakładu pracy	według czasu pozostawania bez pracy w miesiącach		
							publicznym	prywatnym		do 1	1 - 12	pow. 12
0			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	r	60	0	4	54	3	51	6	6	28	20
		k	49	0	4	39	2	37	3	5	22	12
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12	r	52	13	0	80	17	63	0	4	47	29
		k	25	1	0	42	3	39	0	0	29	13
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	13	r	149	0	6	124	1	123	10	20	73	31
		k	82	0	4	73	0	73	8	8	47	18
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	14	r	444	17	2	398	18	380	0	56	224	118
		k	222	3	0	218	3	215	0	26	114	78
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	15	r	40	17	0	46	23	23	1	1	24	21
		k	26	12	0	30	16	14	0	1	18	11
Edukacja	16	r	80	39	1	60	25	35	1	1	36	23
		k	67	35	1	45	21	24	1	1	30	14
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	17	r	101	38	2	106	47	59	1	9	59	38
		k	77	26	2	88	33	55	1	7	50	31
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją	18	r	24	7	0	21	4	17	1	5	12	4
		k	11	4	0	9	2	7	0	1	7	1
Pozostała działalność usługowa	19	r	258	6	2	304	12	292	5	31	151	122
		k	144	4	1	147	4	143	3	12	74	61
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	20	r	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	21	r	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		k	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Działalność niezidentyfikowana	22	r	661	X	12	602	X	X	12	107	313	182
		k	302	X	10	296	X	X	9	48	145	103
Razem (w. od 01 do 22)	23	r	3285	168	59	3154	204	2348	82	430	1678	1046
		k	1581	92	35	1583	97	1190	45	176	832	575
Dotychczas niepracujący	24	r	683	X	X	564	X	X	X	73	267	224
		k	287	X	X	303	X	X	X	29	130	144
Ogółem (w. 23+24)	25	r	3968	168	59	3718	204	2348	82	503	1945	1270
		k	1868	92	35	1886	97	1190	45	205	962	719

Spis tabel:

	Numer strony
Tabela 1. Stan bezrobocia.	2
Tabela 2. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	4
Tabela 3. Napływ oraz odpływ liczby bezrobotnych	5
Tabela 4. Struktura bezrobotnych wg wieku.	9

Spis wykresów:

	Numer strony
Wykres 1. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w tys. Stan na koniec kwartału	2
Wykres 2. Stopa bezrobocia	3
Wykres 3. Liczba osób wyłączonych z tytułu podjęcia pracy	6
Wykres 4. Bezrobotni ogółem wg poziomu wykształcenia	7
Wykres 5. Struktura bezrobotnych ogółem wg wykształcenia (%)	8
Wykres 6. Struktura bezrobotnych według wykształcenia i płci w %, stan na 31.12.2019r.	9
Wykres 7. Struktura bezrobotnych wg wieku, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy	10
Wykres 8. Struktura bezrobotnych według wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy (powyżej 12 miesięcy)	11
Wykres 9. Bezrobotni według stażu pracy	12